

vedtoges med 92 stemmer mod 5; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Det af det ærede medlem hr. Funck Jensen fremsatte forslag om motiveret dagsorden og det dertil knyttede ændringsforslag er hermed bortfaldet.

Forhandlingen om lovforslaget genoptoges.

Bertel Dahlgaard: Som svar på den karakteristik, jeg for lidt siden gav af det ærede medlem hr. Funck Jensens stillingtagen i finansudvalget til de faktisk foreliggende forslag, var det ærede medlem så venlig at sige, at tidspunktet virkelig ikke var inde for mig til at give et sådant svar her — det kunne jeg vente med til tredje behandling.

Ja, jeg var netop tilhænger af, at man skulle følge den praksis, som alle undtagen det ærede medlem hr. Funck Jensen har respekteret, nemlig at optage denne debat ved tredje behandling, men den er det ærede medlem jo ikke tilhænger af. Og det ærede medlem mener altså, brydende denne praksis, at anden behandling er det rette tidspunkt for ham til at fremsætte en række postuler, en lang række teoretiske bemærkninger, almindelige udtryk, dagsordener o.s.v., medens det, at jeg belyser og karakteriserer hans virksomhed, skulle falde udenfor det, som jeg har som naturlig opgave her. Jeg har tilladt mig at gøre opmærksom på, at de bemærkninger, jeg fremsatte, ikke indeholder indskrejelser af nogen art fra finansudvalget. Hver enkelt af sagerne og det ærede medlems stilling dertil har været offentlig omtalt. Det ærede medlem mener altså åbenbart, at man kunne fordele rollerne på den måde, at han taler ved anden behandling og henviser mig til at tale ved tredje behandling, men det tror jeg ikke vil være godt. Jeg tror, at det er ganske sundt, at det ærede medlem billedlig talt bliver taget ved vingebenet på det tidspunkt, da han melder sig til operationen.

I forbindelse med det ærede medlems bemærkning til forsvar for sin passivitet i finansudvalget, nemlig at vi meget vel ved, at de bundne bevillinger ikke kan røres, skal jeg endnu gøre den bemærkning, at det ærede medlem har tiltrådt udgiftsforsøjelserne ifølge de ca. 550 af de 600 forslag, som vi har behandlet, og det drejer sig her for de flestes vedkommende ikke om bundne bevillinger, det er kun ganske få af dem, der er bundne.

I saglighedens interesse tror jeg, det er

ganske godt, at vi har taget denne saglige gennemgang af det ærede medlems praktiske politik sammenholdt med hans teoretiske.

Jeg takker den højtærede finansminister, som på forsvarsministerens vegne fremsatte et par bemærkninger i anledning af mine udtalelser. Nu er forsvarsministeren jo ikke tilstede, og jeg forstår af den højtærede finansministers bemærkninger, at regeringen ikke som sådan kan give noget tilsagn om eller stille i udsigt, at der ved tredje behandling af finanslovforslaget vil foreligge ændringsforslag om besparelse på de militære budgetter foranlediget af, at de indkaldtes antal i det kommende finansår sandsynligvis vil gå betydeligt ned. Det beklager jeg i og for sig, men nu må vi se, hvordan det udvikler sig.

Når jeg har fremdraget spørgsmålet her, er det, fordi jeg mener, det er rigtigt at sige, at det radikale venstre med henblik på tredje behandling har taget forbehold på dette punkt, og at det radikale venstre agter at stille ændringsforslag i anledning af de meget betydelige besparelser, som selve nedsættelsen af mandskabstallet og en forkortelse af tjenestetiden må medføre. Det har været fremme for offentligheden, og jeg tror også, det har været omtalt i alle blade, at alle, der beskæftiger sig med disse forhold, er klar over — det gælder formentlig også regeringen —, at der i hvert fald i en overgangstid må indkaldes nogle tusind færre end hidtil, indtil værnene kommer til at råde over et tilstrækkeligt antal officerer.

Jeg føler trang til at stille det naturlige spørgsmål: Hvad tænker man egentlig om indkaldelserne i tiden siden 1945, hvis det virkelig er nødvendigt nu af mangel på officerer og mangel på kaserner at nedsætte antallet af indkaldte? Det giver et ejendommeligt billede, og det fortæller os, at i 5 år har man faktisk erkendt, at man har indkaldt et større mandskab, end man har kunnet give en forsvarlig uddannelse. Dette forhold, som jeg tidligere har fremdraget, kendes af alle de unge, som har været inde i soldatertjeneste, og det er en af årsagerne til, at denne soldatertjeneste har virket så deprimerende på de unge i disse år ganske uden hensyn til, om de unge var af den ene eller den anden opfattelse med hensyn til vort militære beredskab.

Jeg vil oprigtigt håbe — og jeg har ingen grund til at tro, at den højtærede finansminister ikke er enig med mig heri —, at vi kommer ind i en periode, hvor der, uanset hvilken militær ordning der nu bliver resultatet, og uanset de forskellige anskuelser der findes om den fremtidige danske mili-